

OBSAH

Uzdravenie Bar - Timeovo	3
Otázky a odpovede	4
Životy svätých	5
Keď si bola vo mne bodkou	6
Otázky a odpovede	7
Zázrak	8
Streda a piatok	9
Abeceda pravoslávneho kresťana	10
Duchovné rady	11
Detská stránka	13
Významné biblické miesta	18
Pravé priateľstvo	20
Zo života skupín	21

„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40

Anton Štefan, Ložín	500 Sk
Pravoslávna charita, Banská Bystrica	500 Sk
Dr. Anna Kaprálová, Ľubica	200 Sk
Elena Šaková, Prešov	500 Sk
Peter Sopoliga, Kapišová	100 Sk
Bohuznámy	568 Sk

Spasi Vás Hospodi!

ISTINA

Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XIII./2008

hlavný redaktor: Anna Dlabáčová
redaktori: Mgr. Zuzana Sadilková, Andrea
Gmotričová, Marián Derco, Mgr. Viera
Pasterová, Darina Piterová - Bučková,
Alexander Haluška
pokladníčka: Marcela Hvižďáková
technický redaktor: Marek Kundis
detská stránka: Mgr. Mária Balodžanská,
Andrea Gmotričová
jazyková korektúra: Mgr. Dana Kojnoková

Vydáva:

Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980
fax: (051) 773 40 45,
e-mail: istina@post.sk
IČO: 17075947

S blahoslovením Jeho Vysokopre-
osvietenosti Jána, arcibiskupa prešovského
a celého Slovenska.
Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 144,- Sk.

Vaše finančné príspevky posielajte
na adresu redakcie:

Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayerova 8, 080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
10073-7716060/4900.

Cirkevne schválené.

Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky v súlade
s učením Cirkvi.

Nevyžiadané rukopisy nevraciamе.

Vydávanie je povolené Ministerstvom
kultúry SR pod číslom 2354/2000.
ISSN 1335-6739

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Zas žobrat' mám a slepý snívať o tom, čo plameň života v mojom srdci rozohriat' zabudol navždy...

Prečo vlastne žijem?

Ulica je krutým domovom a jej prach, v ktorom sa potácam a plazím pokrýva telo i dušu – večná tma je vernou družkou, ktorá ma stále sprevádza, vedie, nesie, a ja v nej plávam, brodím sa, ja bijem sa s ňou, láskam, žehnám ju i preklínam...

Počujem hluk... Hej bratu, čo sa tam deje?

Ide asi niekto vznešený.

Snáď tisíc nôh meria teraz kamene cesty.

Počujem tichý šepot, úctivý – rozumiem dobre?

Isus z Nazaretu...

To je ten prorok divotvorec, ktorý v Kafarnaume dcérenku Jairovu zo zahmlených plání smrti k životu späť zas priviedol.

To dievčatko tak milé, ktoré často úbohému

almužnu dávalo, jedlo, peniažtek a pritom nezdráhala sa mojej tváre dotknúť, pohladíť...

Tu pocítil som vždy: aj keď žobrákom si, predsa nie si vyvrhel' a človekom si stále.

Až raz neprišla a smútok kameňom zas ďalším v srdci mojom upevnil hrádzu bolesti...

Však vtedy ma zas niekto pohladil...

Nepovedal nič, ale ja som tušil, že je to ona, podľa pohladenia tej nežnej rúčky, ktorá rany v duši utešuje... Škoda len, že odísť som musel z Kafarnaumu a nikdy už som nepocítil na líci svojom tú malú dlaň, ktorá oheň žiaľu kropajami rosy súcitu v pokoj a zmierenie mi zmenila.

Ja zamenil som brány miest, však pre údel žobráka sú Kafarnaum a Jericho tak rovnaké.

Môj údel teraz je navyiac nezmenšený jedinou stopou vlahého vánku milosti a lásky...

Vraj vstala z mŕtvych...

On ju oživil...

Ó Pane! Pane! Pomôž, pomôž mi!

Nie, nechajte ma, ja musím volať a stále silnejšie! Ó pomôž! Zmiluj sa!

Áno, ja pôjdem s vami. Vedte ma k nemu, pred Jeho svätú, žehnajúcu ruku!

Tu som... Ó Pane, daj, nech uzrú nešťastné oči...

Ja viem, že tým sa nestanem tetrarchou abilínskym...

Však spoznám neskonalú krásu stvorenia, kvet oblakov, ľudí i lesklú žiaru, ktorá vychádza z Tiberiadského mora, do ktorého zapadá zlatisté slnko veštiace, že Hospodinova dľaň je krásou života štedro roztvorenou ako pre kniežatá, tak aj žobrákov...

Ó Pane, nech vidím... Kde si?

Ach, palicu som odhodil, teraz sa potáčam tmou k Tebe. Tvoja ruka sa ma dotýka...

Čo je to so mnou? Ako zbolelo ma to do očí!

Prvýkrát vytryskli mi slzy, ktoré nie sú plodom žiaľu...

Môj Bože! Jehovo! Ja vidím!

Áno, ja vidím ruku, ktorej som sa dotkol, keď spočinula žehnajúc na mojom hriešnom líci...

Tvoju ruku... Bože! Ty si prišiel na svet...

Tak vídal som Ťa v snoch, keď márne túžil som aspoň jedenkrát uzrieť Tvoje dielo...

Ty si môj Boh! Ja pôjdem za Tebou!

A nič mi nezabráni dôjsť trebárs ku krížu...

Veď vidím!

*Zuzana Repková,
prevzaté z Pravoslávneho kalendára 1978, str. 107.*

V jednom vedeckom inštitúte prednášal doktor astronomických vied o vzniku zeme. Kriedou urobil na tabuľu maličkú bodku a povedal: „Toto je súdruhovia zem, ktorá sa objavila pred mnohými miliónmi rokov. Každým tisícročím sa zväčšovala, rástla a vyvíjala sa...“ – na tabuľu nakreslil už veľký kruh. „Na tejto zemi teraz žijeme.“ Štyridsaťpäť minút rozprával o tom, ako sa zem vyvíjala, aké prírodné javy sa na nej odohrávajú – vulkány, podzemné výbuchy, zemetrasenia a nakoniec povedal: „A v Biblii je napísané, že svet bol stvorený Bohom.“ Po skončení prednášky sa spýtal: „Sú otázky?“ Nato sa ozval jeden študent: „Celú hodinu ste nám hovorili o vzniku zeme, o rozličných prírodných javoch a nakoniec ste konštatovali, že to Boh nemohol byť. Chceme sa preto spýtať. Kto urobil bodku na tabuľi?“ „No predsa ja.“, odvetil profesor. „A kto urobil maličkú bodku z ktorej sa neskôr vytvorila zem?“ Profesor očividne znervóznel a zachránil ho iba zvonček oznamujúci koniec hodiny.

Prečo je užitočné modliť sa Isusovu modlitbu?

Človek je stvorený tak, aby sa rozprával s Bohom, aby bol stále s Ním. Bez Boha je človek stratený, stráca sa, rozkladá, nefunguje správne. Tak to je, či tomu veríme alebo nie. A práve Isusova modlitba je ten prostriedok, cez ktorý sme neustále s Bohom. Nehovoríme veľa slov, a predsa sa rozprávame s Bohom, sme s Ním, myslíme na Neho, je nám príjemné a prirodzené byť s Ním. Isusova modlitba je jednoduchá, pekná, a najmä kajúcna. My sme hriešnici. Božia milosť, o ktorú v Isusovej modlitbe prosíme je to, čo potrebujeme najviac, aby sme boli dobrí v Bohu, aby sme boli dobrí k ľuďom, aby sme boli normálni, silní a zdraví (duchovne) ľudia. Neustála a krátka Isusova modlitba je nevyhnutná, ak chceme byť zasvätení Bohu, ak nechceme byť rozpoltení, ak chceme naozaj duchovne žiť v Božej blahodati, naozaj ju pociťovať, naozaj Boha milovať a v Ňom aj ľudí. Snaha o neustálu modlitbu v spojení s pôstom a dobrými skutkami podľa Božích prikázaní je nevyhnutná, ak chceme, aby náš duchovný život nebol iba prelietavaním od zla k dobru a naspäť od dobra k zlu, a takto dookola. Isusova modlitba je nevyhnutná, ak chceme dosiahnuť stav, kedy také veci, ako byť s Bohom, milovať Boha, mať Božiu blahodať a žiť s Bohom, neboli iba túžby, ilúzie alebo reči, ale naozajstná, krásna, blahodatná a blažená skutočnosť.

Isusova modlitba je čo najčastejšie opakovanie slov: „Hospodi, Isuse Christe, Syne Božij, pomiluj mja hrišneho“ pri práci alebo inej činnosti.

jerej Štefan Pružinský

O pokání

Starec raz povedal takýto príklad: Sedel démon v podobe človeka a poklepkával nohami. Jeden svätý to videl svojimi duchovnými očami a opýtal sa ho: Prečo nič nerobíš? Démon odpovedal: „Mne nič neostáva robiť, len takto nohami poklepkávať. Všetci ľudia robia lepšie ako ja“.

O sile pokánia rozpovedal nasledujúce: „Istý človek stále hrešil a kajal sa, robil takto celý život. Nakoniec sa pokajal a zomrel. Zlý duch prišiel po jeho dušu a hovorí: „On je môj.“ Boh však hovorí: „Nie, on sa kajal. Ale hoci sa kajal, opäť hrešil,“ pokračoval diabol. Vtedy mu Boh povedal: „Ak ty si ho stále prijímal k sebe po tom, ako sa mne vyznával, tak ako ho ja nemám prijať po tom, keď zhrešil a opäť sa ku mne obracal s pokáním? Zabúdaš, že ty si zlý a ja som dobrý“.

„Stáva sa,“ hovoril starec, „že hoci sa nám naše hriechy cez pokánie odpúšťajú, svedomie nás neprestáva napomínať.“ Starec Makárij pre porovnanie ukazoval svoj prst, ktorý bol kedysi dávno porezaný. Bolesť dávno pominula, ale jazva ostala. Presne tak aj po odpustení hriechov ostávajú jazvy, t.j. výčitky svedomia.

Hoci Boh odpúšťa kajúcnikom hriechy, každý hriech potrebuje očisťujúci trest. Napríklad, zbojníkovi na kríži sám Spasiteľ povedal: „Dnes so mnou budeš v raji.“ Medzitým však, po týchto slovách, mu polámali hnáty. Aké to muselo byť utrpenie visieť na rukách, s polámanými nohami ešte tri hodiny? Znamená to, že pre neho bolo nutné očisťujúce utrpenie. Pre hriešnikov, ktorí umierajú bezprostredne po pokání, očistením sú modlitby Cirkvi a tých, ktorí sa za nich modlia; ale tí, ktorí sú ešte živí, sami sa musia očisťovať nápravou života a milodarmi, ktoré očisťujú hriechy.

O pokore

„Aby mohol žiť niekto v monastieri, je potrebný nie voz, ale celá kolóna vozov trpezlivosti. A aby si sa mohla stať mníškou, je potrebné byť viac než železnou, viac než zlatou“. Starec to vysvetľoval takto: „Byť železnou znamená mať veľkú trpezlivosť, ale byť zlatou znamená mať veľkú pokoru“.

Myslenie na zlosť, závišť, nenávisť a podobné vášne sa ukrýva vo vnútri. Rodia sa a rastú vo vnútri. Rodia sa a rastú z vnútorného koreňa lásky k sebe. Vetvy môžeš orezávať, ale pokiaľ bude koreň svieži a nebudú použité prostriedky na jeho vyťatie, všetka námaha bude zbytočná. Lebo práve cez tento koreň preniká škodlivá vlaha a rastú z neho ďalšie vonkajšie výhonky.

Sekerou na zničenie koreňa lásky k sebe je viera, pokora, poslušnosť a odseknutie svojich žiadostí.

Starec raz povedal: „Boh svojou milosťou navštevuje len pokorných“. Potom sa na krátko odmlčal a dodal: „Buďte pripravení, pretože neviete ani deň, ani hodinu...“ Po niekoľkých minútach oznámili starcovi smrť jedného poslušníka v skýte /Alexeja Kronštadského/.

O tom, že bez pokory nie je možné dosiahnuť spásu, starec povedal tento príklad: „Jedna žena videla v sne Isusa Christa a pred Ním množstvo národa. Na Jeho zavolanie prišla k Nemu najprv mladá dievčina, potom muž a nakoniec ostatní ľudia. Žena si pomyslela, že ju Christos zavolá za jej dobrotu i za všetky cnosti. Aké bolo jej prekvapenie, keď videla, že Spasiteľ už prestal volať! Rozhodla sa sama pripomenúť Christovi, ale On sa od nej úplne odvrátil. Vtedy padla na zem a začala pokorne vyznávať, že je najhoršia zo všetkých a je nedôstojná byť v nebeskom Kráľovstve. Starec k tomu dodal: „Takíto sa hodia, takí sú nám potrební“.

Pamätaj na to, čo je povedané v žalme: „Všetky cesty Hospodinove sú milosť a pravda.“ To znamená, že bližnému je potrebné preukazovať milosť, ale od samých seba vyžadovať každú pravdu, vyplnenie Božích prikázaní. Ak niekto k tebe cíti závišť a nenávisť, alebo ak počuješ na seba rôzne ohovárania, sám si hovor: „Som nedôstojný ich lásky“.

pripravil Zdenko Varga